

Problēmas saistībā ar Latviešu vēsturisko zemju likumprojektu

Māris Pūķis, Ivita Peipiņa

2020.gada 4.novembrī

LATVIJAS KULTŪRVĒSTURISKAIS IEDALĪJUMS

Mērogs 1 : 1 150 000

0 50 100 km

Valsts prezidenta atšķirīgais viedoklis par ATAVL

Veicot administratīvo reformu nav pietiekami
ievērota:

- Reģionālā (zemju) identitāte
- Vietējo kultūrtelpu identitēte

Tāpēc – nepieciešams īpašs likums, kā
nosacījums identitātes nepazaudēšanai, tās
stiprināšanai

Preambula

Centieni tuvināt Latvijas likumdošanu ES tradīcijai:

- Pants «Likuma mērķis» ir daudz šaurāks par preambulu
- MK anotācija attiecas uz ierēdņu viedokli par projektu, tā var būtiski atšķirties no deputātu viedokļa

Zemju skaits (5 vai 6?)

Zemju skaits nav saistīts ar Baltu, Somu-ugru vai Rietumslāvu ciltīm pirms krusta kariem

Tas raksturo īpatnējās lielās kultūrtelpas, kurās visās dzīvo latvieši un mazākumtautības, arī piederība pie Krievijas impērijas guberņām nav izšķiroša

Tāpēc Rīgas piederība Vidzemei ir diskutabla

Nav saistības ar citu – Administratīvo teritoriju likumprojektu

Dilemma: skaitu saistīt ar plānošanas reģioniem (Nepietiekams atbalsts Sēlijai)

Dilemma: cik lielam jābūt Rīgas reģionam, ja tam piešķirs gan NUT2, gan NUTS3 statusu ar nolūku saglabāt lielāku atbalstu no ES kohēzijas politikas

Likuma mērķi

- 1) Iedzīvotāju piederība Latvijai
- 2) Iedzīvotāju piederība
 - A. Zemes kultūrtelpai
 - B. Vietējai kultūrtelpai

Valsts kompetence

Dominē Ministru kabinets, samazināta Saeimas un Valsts prezidenta loma

Tiek izveidota konsultatīva Padome Kultūras ministra vadībā, vai šī Padome kaut ko lems atkarīgs no MK apstiprināta nolikuma

Tiek apstiprināata programma 7 gadiem, kurai finansējums ir kārtējā gada jaunā politikas iniciatīva (Otrs Kultūrkapitāla fonds)

Pašvaldības kompetence

- 1) «nodrošina atbalstu» – tā nebūs autonoma funkcija, tātad valsts pārvaldes funkcijā ietilpstošs pārvaldes uzdevums?
- 2) Sadarbojas ar citām attiecīgās identitātes pašvaldībām
- 3) Ja vairākas kultūrtelpas (zemju vai vietējās) tad atbalsta «vienvērtīgi»

Jēdzienu neskaidrība

Zeme nav reģions

Vietējā kopiena nav pašvaldības iedzīvotāji, bet
piederīgie vietējai kultūrtelpai

Līvu un citu vietējo kultūrtelpu ietveršana

Līvi – dažādās latviešu zemēs

Vēsturisko mazākumtautību ietekme nav īpaši
iezīmēta

Saistība ar Nemateriālā kultūras mantojuma
likumu ir iezīmēta

Paldies par uzmanību!